

BREDERODE

DOOR Dr. E. H. TER KUILE

HOEWEL ik mijzelf geen buitengewoon romantischen aanleg toeschrijf, heb ik altijd een zwak gehad voor oude kasteelen. Mij dunkt, dat dit geen eigenaardigheid is, die ik slechts met weinigen deel. In onze nuchtere, zakelijke en burgerlijke wereld bloeit toch de romantiek als nooit te voren, zij het vaak verholen, en nog altijd zijn burchten en sloten, evenals in de vorige eeuw, objecten waar zij zich gaarne aan hecht. Alleen is de kasteelenromantiek een beetje in stand achteruitgegaan, want de hooge literatuur wil er weinig meer van weten. Maar desondanks leeft zij, en wij zien geen reden er minachtend op neer te zien of er ons voor te schamen.

Wat mag het toch wel zijn, dat oude kasteelen onze romantische gevoelens veel meer opwekken en bevredigen, dan middeleeuwsche kerken, raadhuisen of stadspoorten, die toch in schilderachtigheid daarbij waarlijk niet achterstaan, en waaraan minstens evenveel, en vaak belangrijker historische herinneringen verbonden zijn? Wij meenen, dat hiervoor verschillende redenen bestaan. Stadhuizen en kerken zijn niet iets speciaal middeleeuwsch, zij worden ook nu nog gebouwd en gebruikt, en zij staan midden in de steden, waarin zich ons banale leven afspeelt. Het zijn geen gebouwen van een heel bijzondere orde, die buiten de hedendaagsche maatschappij staan. En die oude stadsversterkingen, hoe aantrekkelijk en interessant, zijn het niet de monumenten van het georganiseerde burgerlijke leven, dat wij zoo graag van tijd tot tijd willen ontvluchten? De romantiek zoeken wij buiten, in de vrijheid van de natuur, waar wij ons los gevoelen van den dagelijkschen sleur. Daar vinden wij de oude kasteelen in hun eigen omgeving. Zij herinneren ons niet aan collectiviteiten, hoe verheven ook, maar aan heroïsche persoonlijkheden, aan de trotsche, vrije ridders, die niets hadden te maken met kleinburgerlijke wetten en conventies, die zich uitleefden in veeten en roembrengende kriegsbedrijven tijdens de chaotische middeleeuwen. De oude burchten hebben de bekoring van iets persoonlijks, iets individueel-menschelijks. En gelijk ons huidig geslacht een bijzondere belangstelling toont voor de biografische litteratuur in haar verschillende genres, zoo trekken ons ook de oude kasteelen als steen geworden vies romancées. Wel weten wij gewoonlijk niet al te veel over de stichters en vroegere bewoners, maar dat geeft ons juist de gelegenheid onze gedachten zelf te laten werken en fantaseeren in die verre tijden van heroïsche levensopvattingen en levensmogelijkheden.

Wat nu zoo in het algemeen voor oude sloten en burchten geldt, geldt in dubbele mate voor bouwvallen, die het menschelijk leven heeft verlaten, zoodat onze verbeelding ongestoord haar gang kan gaan. Niets leidt ons af,